

Accountantsverslag 2024

Gemeente Ameland

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Aan de raadsleden van de gemeente Ameland
Jelmeraweg 1
9162 EA BALLUM

Haarlem, 26 augustus 2025

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening van uw gemeente voor het boekjaar dat eindigt op 31 december 2024. We hebben onze werkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan 2024 en de vigerende overeenkomst.

Het accountantsverslag begint met een samenvatting van onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen. Daarna gaan wij in op de reikwijdte van onze controle, de diepgang waarmee wij gecontroleerd hebben en tot welke oordeel wij gekomen zijn. Vervolgens geven wij onze visie op de informatiewaarde en leesbaarheid van de paragrafen en de programmaverantwoording.

Nadat wij onze analyse hebben gegeven van de financiële positie van uw gemeente, gaan wij in meer detail in op de belangrijkste bevindingen uit onze controlewerkzaamheden. Dit doen wij langs de drie domeinen fysiek, sociaal en bedrijfsvoering.

Vervolgens geven wij op hoofdlijnen ons beeld van de stand van zaken met betrekking van de interne beheersing van uw organisatie.

We sluiten het accountantsverslag af met bijlagen waarin we bevindingen hebben opgenomen over een aantal wettelijk verplichte

onderwerpen, zoals SiSa, WNT en onze onafhankelijkheid. In de bijlage hebben we ook enkele actuele ontwikkelingen gegeven die voor u van belang kunnen zijn.

Dit accountantsverslag is opgezet als interactief document waar u eenvoudig doorheen kunt navigeren door op de menuopties aan de linkerzijde of de onderstreepte woorden te klikken. Wij vragen u terughoudend te zijn met het printen van het accountantsverslag.

Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik maken om u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking die we ervaren hebben. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

Digitaal ondertekend door:

John Olij
26 augustus 2025 09:38 +02:00

mr. drs. J.C. Olij RA

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Een goedkeurende controleverklaring

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening van uw gemeente. Derhalve is ons oordeel dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten en werkelijke dotaties aan de reserves, hebben wij de tolerantie die wij eerder hebben opgenomen in ons controleplan geactualiseerd op basis van de definitieve jaarrekening. De tolerantie voor fouten die wij bij de controle hebben gehanteerd bedraagt (afgerond) € 297.000.

Geen ongecorrigeerde controleverschillen

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er helemaal geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn tijdens de controle. Wel houdt het in dat deze fouten (indien deze niet zijn gecorrigeerd) en onzekerheden onder de goedkeuringstolerantie blijven die uw raad heeft vastgesteld. De totale onzekerheden met betrekking tot de prestatielevering van zorg bedragen (afgerond) € 133.000; de PGB's, waarvan het beheer bij de SVB door haar accountant niet wordt goedgekeurd, bedragen in totaal € 137.000.

Onrechtmatigheden blijven niet binnen de verantwoordingsgrens

Het college stelt vast dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor door uw raad gestelde verantwoordingsgrens. Wij hebben geoordeeld dat de

rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2024 een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid.

Informatiewaarde van de programmaverantwoording is voldoende

De leesbaarheid van de programmaverantwoording is naar onze mening ruim voldoende. De teksten zijn in begrijpelijke taal geschreven en lezen daarom makkelijk weg. Ieder programma kent dezelfde opbouw en stramien waarin het wordt uitgewerkt.

Er zijn nog verbeteringen mogelijk om de raad nog beter in positie te brengen om haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. Een belangrijke constatering hierbij is dat een zichtbaar verband mist tussen beleidsvoornemens, concrete doelstellingen, effecten en gekozen indicatoren. Waar indicatoren in de programma's aanwezig zijn, ontbreken normen, waardoor geen conclusies getrokken kunnen worden of de behaalde resultaten goed zijn, of juist niet.

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen geldt dat de leesbaarheid en informatiewaarde verschilt per paragraaf. Naar onze mening ontbreekt het soms aan een koppeling tussen de uitgangspunten van het beleid en de realisatie gedurende het jaar. Met andere woorden: wat stond er in de betreffende paragraaf in de begroting en wat is er uiteindelijk in de praktijk van terecht gekomen.

De paragrafen bevatten over het algemeen wel ruim voldoende informatie over het onderwerp van de paragraaf.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Financiële positie van uw gemeente als geheel is voldoende

Uit onze analyse blijkt dat de financiële positie van uw gemeente als geheel ruim voldoende is. Uit de analyse die het college zelf heeft gemaakt in de verschillende onderdelen van de jaarstukken 2024 blijkt dat uw gemeente de komende jaren aandacht moet houden voor de netto-schuldquote en de solvabiliteit; want deze ratio's zijn veranderd door het aantrekken van de leningen ter financiering van Ambla. Overigens is de financiële positie, ook met de nieuwe financiering, op alle aspecten voldoende tot goed.

Weerstandsvermogen is toereikend, maar is subjectief

Uit de jaarstukken blijkt dat het weerstandsvermogen toereikend is om de geïdentificeerde risico's af te dekken en om te voldoen aan de eisen die door de raad zijn gesteld.

Aanlevering documenten en bescheiden

Het tijdig aanleveren van documenten en bescheiden blijft een aandachtspunt. Wij geven voorafgaande aan de controle via een lijst 'op te vragen stukken' weer welke informatie we ten behoeve van de controle nodig hebben. En met ingang van het boekjaar gebruiken we daarvoor een specifieke applicatie.

Maar evenals voorgaand jaar komt de feitelijk aanlevering van informatie pas op gang zodra we de controle gestart hebben en specifiek navraag gaan doen of de gevraagde informatie voorhanden is. Veelal blijkt dat wel zo te zijn; maar deze werkwijze is voor ons verre van doelmatig. Dit heeft er mede toe geleid dat er door ons meer uren zijn besteed als gepland.

Interne controle eerder uitvoeren

De verbijzonderde interne controle (VIC) van 2024 is ook dit jaar laat uitgevoerd, grotendeels pas in 2025. En de afronding en oplevering kreeg pas medio mei vorm.

Naar onze mening is de interne beheersing van de gemeente als geheel nog niet toereikend om tot een getrouwe jaarrekening en rechtmatigheidsverantwoording te komen. Hierdoor waren nog veel aanvullende gegevensgerichte detailwerkzaamheden nodig door de VIC in het voorjaar 2025 en ons om tot een overall oordeel te kunnen komen.

In onze managementletter 2024 zijn diverse bevindingen en aanbevelingen opgenomen die u kunnen ondersteunen bij het verbeteren van de interne beheersing. In deze rapportage hebben wij een korte samenvatting opgenomen van de managementletter.

Geen indicaties voor fraude

Tijdens onze controle hebben wij nadrukkelijk aandacht besteed aan het onderwerp fraude. Uit onze werkzaamheden zijn geen indicatie voortgekomen voor fraude.

Schattingen door het college zijn evenwichtig

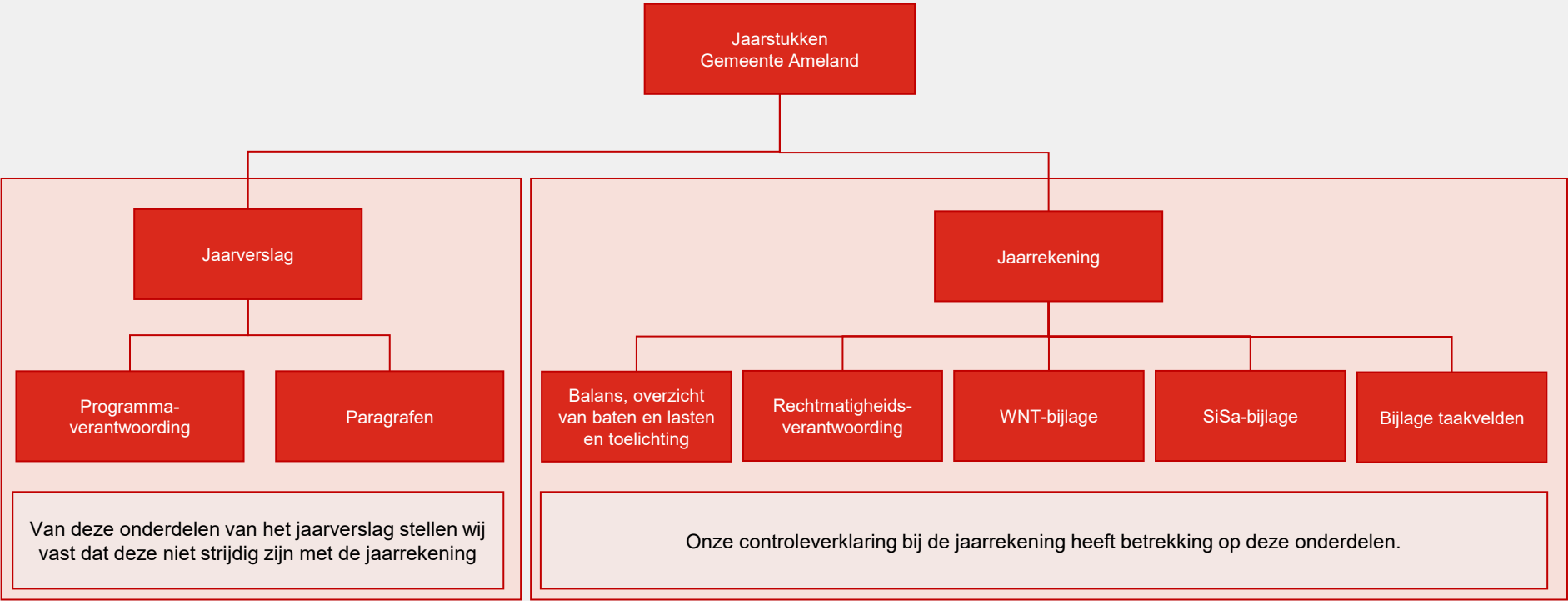
Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt beoordeeld en allemaal als evenwichtig aangemerkt.

	Samenvatting
	Jaarrekening
Reikwijdte van de controle	
	Goedkeuringstolerantie
	Ons getrouwheidsoordeel
	Samenvatting bevindingen
	Rechtmatigheidsverantwoording
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

De reikwijdte van onze controle

U heeft ons verzocht om de jaarrekening 2024 van uw gemeente te controleren. De jaarstukken bestaan uit meerdere onderdelen, welke wij niet allemaal met dezelfde diepgang controleren. In het auditplan hebben wij afspraken met u gemaakt over de reikwijdte van de controle.

Wij bevestigen dat de definitieve reikwijdte van de controle gelijk is aan die in het auditplan. Onderstaand hebben wij een samenvatting opgenomen op welke wijze wij de verschillende onderdelen van de jaarstukken in onze controle hebben betrokken.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Dit zijn de definitieve toleranties die wij hebben gebruikt tijdens onze controle

U bepaalt binnen de wettelijke kaders welke goedkeuringstoleranties wij hanteren. Op grond van het BADO bedraagt deze tolerantie maximaal 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves voor fouten en 3% voor onzekerheden. U heeft ons gevraagd om deze maximale tolerantie te gebruiken bij onze werkzaamheden. De relatie tussen de goedkeuringstolerantie, eventueel geconstateerde afwijkingen en ons oordeel staat in tabel rechts van deze pagina aangegeven. Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten en werkelijke dotaties aan de reserves, hebben wij de tolerantie die wij eerder hebben opgenomen in ons controleplan geactualiseerd op basis van de definitieve jaarrekening. Dit hebben wij samengevat in onderstaande grafiek.

	≤ 1%	≤ 3%	≥ 3%	≥ 10%
Fouten	Goedkeurend	Beperking	Afkeuring	Afkeuring
Onzekerheden	Goedkeurend		Beperking	Oordeel-onthouding

Rapporteringstolerantie

De rapporteringstolerantie is de grens waarboven wij gevonden afwijkingen in dit accountantsverslag aan u rapporteren. U heeft voor dit controlejaar de rapporteringstolerantie bepaald op € 25.000.

De goedkeuringstolerantie ten opzichte van onze planning is toegenomen

The chart shows two categories on the x-axis: 'Fouten' (Errors) and 'Onzekerheden' (Uncertainties). For each category, there are two bars: a dark red bar for 'Tolerantie controleplan' and a lighter red bar for 'Tolerantie jaarrekening'. The y-axis represents the tolerance amount in Euros, ranging from 0 to 1,000,000. For 'Fouten', the tolerance increased from 272,500 to 296,000. For 'Onzekerheden', the tolerance increased from 817,500 to 888,000.

	Fouten	Onzekerheden
Tolerantie controleplan	272.500	817.500
Tolerantie jaarrekening	296.000	888.000

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

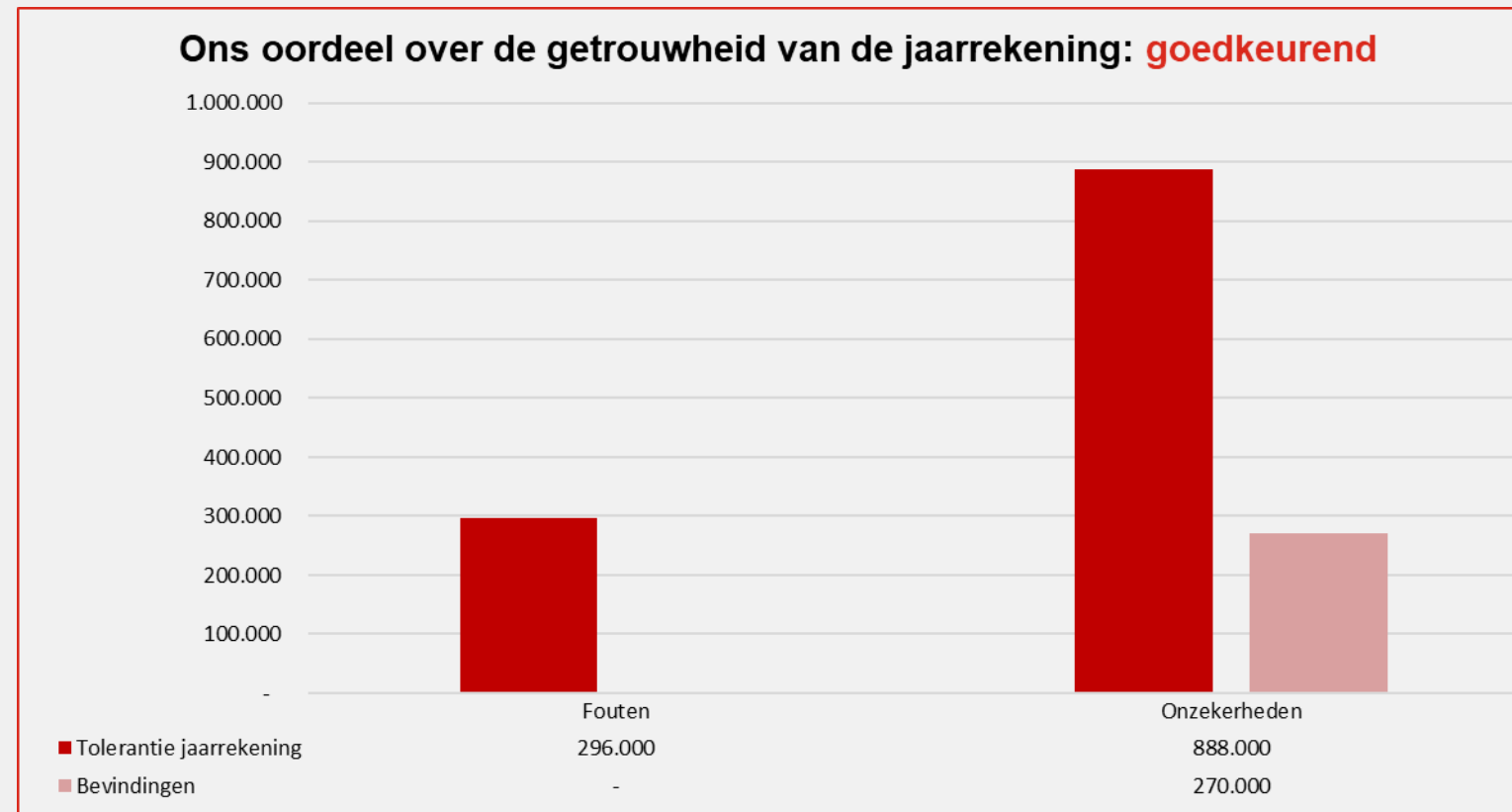
Wij geven een goedkeurend oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening

Ons oordeel bij uw jaarrekening

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening van uw gemeente. Derhalve is ons oordeel dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Bevindingen blijven binnen de tolerantie

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er helemaal geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Wel houdt het in dat deze fouten (indien deze niet zijn gecorrigeerd) en onzekerheden onder de goedkeuringstolerantie blijven die uw raad heeft vastgesteld. Dit hebben wij in onderstaande tabel samengevat. Op de volgende pagina kunt u lezen om welke specifieke fouten en onzekerheden het gaat.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Fouten en onzekerheden in de jaarrekening nader uitgelicht

Op de vorige pagina hebben wij u gemeld wat het totaal is van de fouten en onzekerheden die wij hebben geconstateerd, die het college niet heeft gecorrigeerd of niet heeft kunnen corrigeren. In de tabel hieronder hebben we deze voor u specifiek uitgesplitst. Tevens hebben we de fouten en onzekerheden kort toegelicht.

Geen niet-gecorrigeerde fouten

Er zijn geen (materiële) niet-gecorrigeerde fouten in de jaarrekening 2024 van de gemeente Ameland.

Onzekerheden Wmo en Jeugdwet (inclusief Pgb's)

Voor de vaststelling van prestatielevering in het sociaal domein bent u afhankelijk van de gecontroleerde productieverantwoordingen van de zorgverleners. Van enkele zorgverleners zijn de definitieve productieverantwoordingen, zowel bij de Jeugdwet als voor de WMO, nog niet ontvangen. Voor een omvang van in totaal € 133.000 aan zorgkosten. Daarnaast heeft Ameland in 2024 voor € 137.000 zorg verleend in de vorm van PGB's (persoonsgebonden budgetten). Omdat de uitvoerder van deze PGB's, het SVB, van haar accountant geen goedkeurende verklaring heeft ontvangen, merken we ook deze kosten aan als onzeker.

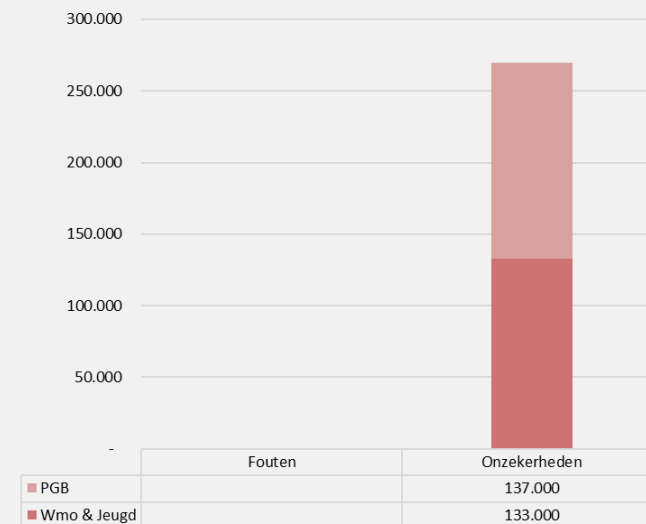
Prestatielevering reguliere inkopen is verbeterd

De aantoonbare prestatielevering in de eerste lijn was voorgaand jaar nog niet voldoende gewaarborgd. Om dit onderdeel van het inkoopproces beter te organiseren is het factuur-afhandelingsproces per oktober 2024 aangescherpt. De prestatieverklaring is in het nieuwe financiële systeem (Key2Financien) als een verplicht onderdeel opgenomen waarbij alleen een vinkje zetten in Key2Financien niet

volstaat).

Voor 2024 zijn na de interim-controle op basis van door ons aangeleverd lijstwerk (inkooplijst met selectie deelwaarnemingen) alsnog de interne controles uitgevoerd om vast te stellen of gefactureerde prestaties zijn geleverd. Op basis van een review op de ontvangen documenten en bescheiden hebben wij vastgesteld dat in voldoende mate de prestatieleveringen zijn aangetoond.

Fouten en onzekerheden gespecificeerd

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Het college geeft voor het tweede jaar de rechtmatigheidsverantwoording af

Achtergrond

Dit jaar heeft het college wederom een eigen oordeel gegeven bij de rechtmatigheid van de jaarrekening. Deze rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de jaarrekening en valt daarom binnen de reikwijdte van onze controle. Daarmee zijn voor de raad waarborgen ingebouwd dat het college niet zomaar de verantwoording kan opstellen en afgeven.

Bij rechtmatigheid in dit kader bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Baten, lasten en balansmutaties moeten rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rechtmatigheidsverantwoording door het college gaat dus primair om de financiële beheershandelingen.

Rechtmatigheidscriteria

In de rechtmatigheidsverantwoording legt het college verantwoording af over de volgende drie rechtmatigheidscriteria:

- **Begrotingsrechtmatigheid:** handelt het college binnen de door de raad beschikbaar gestelde budgetten en kredieten?
- **Misbruik en oneigenlijk gebruik:** zijn in (de uitvoering van) het beleid voldoende waarborgen opgenomen om misbruik of oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving te voorkomen of tegen te gaan?
- **Voorwaardencriterium:** zijn de baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met wet- en regelgeving tot stand gekomen?

Alle andere criteria worden afgedekt door het oordeel van de accountant over het getrouwe beeld van de jaarrekening. Deze hoeven niet vermeld te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordingsgrens

In de rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het college over geconstateerde afwijkingen. Onder afwijkingen wordt verstaan fouten en onduidelijkheden over de rechtmatigheid van een financiële beheershandeling. U heeft ervoor gekozen om de verantwoordingsgrens vast te stellen op 3% van de werkelijke lasten, inclusief werkelijke toevoegingen aan de reserves zijnde (afgerond) € 890.000.

Vaststelling door het college

Het college heeft vastgesteld dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties die *niet* rechtmatig tot stand zijn gekomen (afgerond) € 5,2 miljoen bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 890.000.

De reden voor de onrechtmatigheden zijn overwegend begrotingsonrechtmatigheden; van deze overschrijdingen heeft het college € 1,4 miljoen als acceptabel heeft gekwalificeerd omdat ze passen binnen het vooraf vastgestelde beleid. De onrechtmatigheden zijn in meer detail toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording en de paragraaf Verantwoording rechtmatigheid (zie ook blz. 139 en blz. 211 van de jaarstukken).

Ons oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording

Wij hebben de werkzaamheden die door en namens het college zijn uitgevoerd om tot de rechtmatigheidsverantwoording te komen beoordeeld. Op basis van deze werkzaamheden zijn wij niet tot een andere conclusie gekomen dan het college. De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening geeft een getrouw beeld van de werkelijkheid.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslagProgrammaverantwoording
Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording

In de tabel hieronder hebben wij ons mening gegeven over de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording.

Daarnaast hebben wij beoordeeld of de programmaverantwoording in overeenstemming is met de jaarrekening en voldoet aan alle eisen die het BBV eraan stelt.

Proces	Status	Tov 2023	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Leesbaarheid	●	Gelijk	- Teksten zijn duidelijk geschreven en voldoende concreet. - De programmaonderdelen worden op een heldere wijze langs een vast stramien uitgewerkt (de w-w-w-vragen).
Informatiewaarde	●	Gelijk	- Geen gebruik van bijvoorbeeld 'stoplicht-kleuren' om een indicatie af te geven of een doelstelling iets afgerond of bereikt is (c.q. de voortgang van een beleidsvoornemen). - Bij de programma's voornemens wordt onderscheid gemaakt: wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen. De resultaten (en daar gaat het over bij verantwoorden) worden gebundeld onder wat hebben we bereikt. Het is voor gebruikers helderder om onderscheid te maken in 'wat hebben we gedaan' en 'wat hebben we bereikt'. - De beleidsindicatoren zijn in de bijlagen opgenomen. Op deze wijze hebben ze een beperkte toegevoegde waarde voor de lezer. Neem ze op in de programma's, geef kort toelichting en geef een verklaring voor bijzonderheden in de indicatoren.
Overeenstemming met jaarrekening	●	Gelijk	
In overeenstemming met het BBV	●	Gelijk	

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

**Informatiewaarde
jaarverslag**

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Paragrafen algemeen

In onze visie vormen de paragrafen een belangrijk onderdeel voor de raad om haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. In deze paragrafen moet het college verantwoording afleggen over een aantal belangrijke beleidsmatige onderwerpen die dwars door de programma's heen snijden. Daarom geven wij ook ten aanzien van de paragrafen ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde. Tevens beoordelen we of de paragrafen in overeenstemming zijn met de jaarrekening en voldoen aan alle eisen die het BBV aan de paragrafen stelt. Dit hebben wij per paragraaf gedaan.

Op de volgende pagina's hebben wij onze mening gegeven over de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen in de jaarrekening.

Wij bevelen u aan om ook onze signaleringen ten aanzien van de paragrafen mee te nemen bij de verdere ontwikkeling van uw P&C documenten.

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen geldt dat de leesbaarheid en informatiewaarde verschilt per paragraaf. Naar onze mening ontbreekt het over de hele breedte nog wel aan een toereikende koppeling tussen de uitgangspunten van het beleid en de realisatie gedurende het jaar. Met andere woorden: wat stond er in de betreffende paragraaf in de begroting en wat is er uiteindelijk in de praktijk van terecht gekomen.

De paragrafen bevatten over het algemeen wel voldoende informatie over het onderwerp van de paragraaf; alhoewel dit op onderdelen wel duidelijker of beleidsmatiger kan.

Samenvattend komen wij tot volgende aanbevelingen om de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen te verbeteren::

- Versterk de koppeling tussen de paragrafen in de begroting en de paragrafen in de jaarrekening,
- Ondersteun de lezer bij het duiden en interpreteren van de inhoudelijke gegevens.
- Maak daar waar mogelijk meer gebruik van grafieken en infographics.

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	2024	2023	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Lokale heffingen	●	●	- Adequate toelichting op de inkomsten uit lokale heffingen, de kostendekkendheid en kwijtscheldingsbeleid. - De inhoudelijke toelichting op het gevoerde beleid voor lokale heffingen is summier.
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	●	●	- Een tweetal risico's feitelijk onderkend en toegelicht, overige zijn – beargumenteerd - als p.m. opgenomen. - De analyse van de onderlinge verbanden tussen de kengetallen zou nog meer diepgang kunnen krijgen; zo mogelijk combineren met een duiding over de mate van aanvaardbaarheid van de financiële positie.
Grondbeleid	●	●	- Praktische en heldere toelichting - Jaarlijkse herziening van de grex-ramingen, maar alleen bij de jaarrekening
Onderhoud kapitaalgoederen	●	●	- Wordt in de paragraaf geen inzicht gegeven in de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien. - Geen meerjarenperspectief meegenomen voor inzicht in structurele karakter van de onderhoudskosten.

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	2024	2023	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Financiering	●	●	- Een goede toelichting op de kernbegrippen en risico's - Financiering is deels lange termijnbeleid: geef de (financierings)positie van de gemeente ook in meerjarenperspectief weer (bijv. 4 jaar) - analyse van de (toekomstige) financieringsbehoefte van de gemeente
Bedrijfsvoering	●	●	- De relevante bedrijfsvoeringsaspecten komen aan de orde. - Rechtmatigheid is in een aparte paragraaf opgenomen.
Verbonden partijen	●	●	- De toelichting op visie en beleid rondom verbonden partijen ontbreekt. En deze is relevant, zeker voor een gemeente waarvoor samenwerking van groot belang is. - De weergave van informatie per verbonden partij is overzichtelijk en informatief.
Openbaarheid	●		- In de BBV die eind 2024 gold was de verplichting van een paragraaf 'openbaarheid' nog niet opgenomen. Met de BBV-wijziging van het voorjaar 2025 is vermelding in boekjaar 2025 wel verplicht; - De in de Woo opgenomen regel tot het opnemen van informatie over 'openbaarheid' is niet op een andere manier in de jaarstukken vormgegeven.
Rechtmatigheid	●	●	- Uitgebreide paragraaf waarin de alle relevante elementen aan de orde komen. - Apart gepresenteerd, niet als onderdeel van de paragraaf bedrijfsvoering

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

In onze controleverklaring moeten wij expliciet aandacht besteden aan de geschiktheid van de door het college gehanteerde en onderbouwde veronderstellingen inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

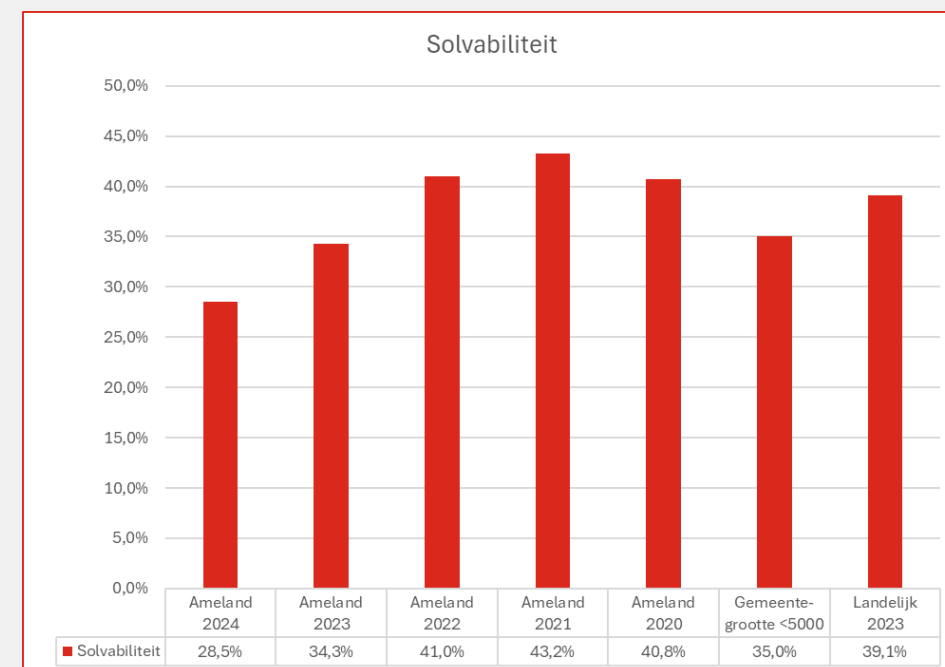
Om aan deze eis te voldoen hebben wij onder andere kennis genomen van de in jaarstukken opgenomen paragraaf 'Weerstandsvermogen', waarin het college de relatie heeft gelegd tussen de onderkende risico's, de benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen. Ten aanzien van deze analyse hebben wij overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Ons beeld van deze paragraaf hebben we eerder al gegeven. Een nadere analyse van uw weerstandsvermogen hebben we op deze pagina gegeven.

Daarnaast hebben wij vastgesteld of de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen. In de grafieken op deze en de volgende pagina's hebben we een overzicht opgenomen van de kengetallen die verplicht in de jaarrekening van uw gemeente moeten worden opgenomen. Deze hebben we afgezet tegen de waarden van de ratio's van de gemeente over de afgelopen vier jaar, maar ook tegen de gemiddelde omvang van andere gemeenten met uw omvang en met Nederland als geheel. Uit deze analyse blijkt dat de financiële positie van uw gemeente als geheel voldoende is. Geen van de kengetallen die op grond van de BBV worden gehanteerd en waarvoor de provincies als toezichthouders normen hebben vastgelegd, valt in een risico-categorie.

Solvabiliteit

De solvabiliteit van uw gemeente neemt de laatste jaren af en zit momenteel onder zowel het landelijk gemiddelde als het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten. Maar voorsnog zit Ameland hiermee nog steeds in de risicocategorie 'neutraal' die de provincie gebruikt bij de uitvoering van haar toezichthoudende taak.

De daling van de solvabiliteit wordt geheel veroorzaakt door de grote investeringen in Ambla en de ondershandse leningen ad € 18 mln. die daarvoor dit jaar zijn aangetrokken.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

Netto schuldquote en gecorrigeerde netto schuldquote

De (gecorrigeerde) netto schuldquote van Ameland is in het verslagjaar opgelopen naar rond de 100% ultimo 2024.

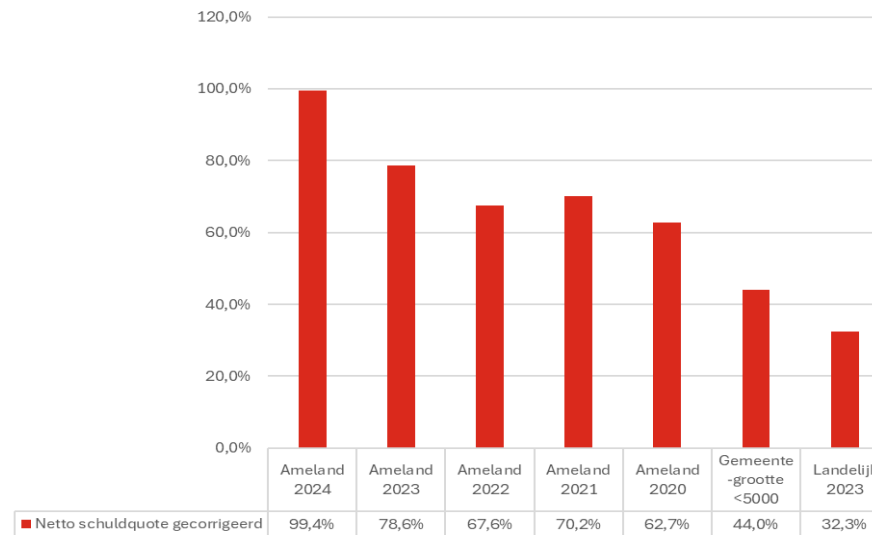
Vanuit hun toezichthoudende taak classificeren de provincies een (gecorrigeerd) netto schuldquote tussen de 90% en 130% als neutraal bij hun risicobeoordeling. Voor beide ratio's voldoet uw gemeente hier ruimschoots aan.

Overigens is in de grafieken hiernaast af te lezen dat, ten opzichte van het gemiddelde van andere gemeenten met uw omvang, uw netto-schuldquote wel beduidend hoger is.

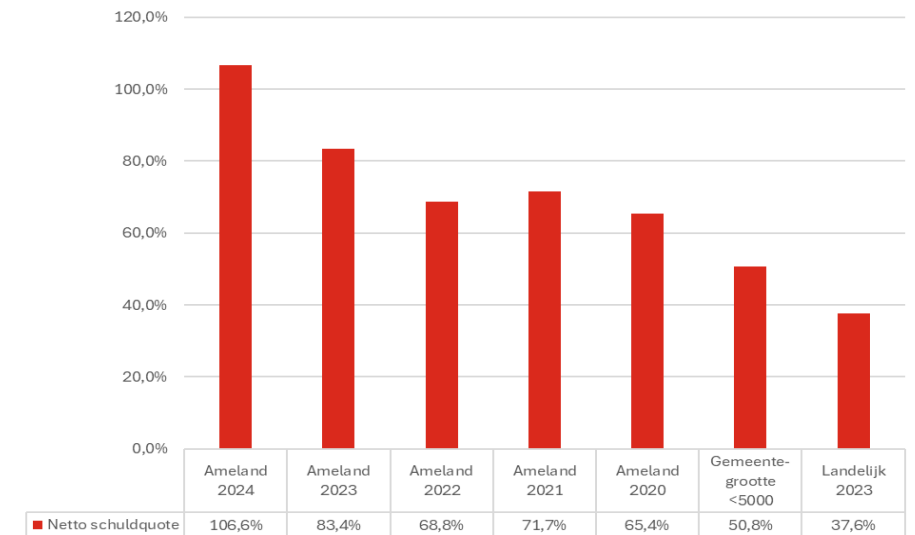
De toename van de schuldquote wordt, zoals hiervoor reeds verwoord, overwegend bepaald door de leningen ad € 18 mln. die zijn aangetrokken ter financiering van de bouw van Ambla.

Daarnaast spelen de ontvangen gelden van de Regiodeal (zolang de gelden niet besteed zijn, staan ze als schuld op de balans) een rol.

Netto schuldquote gecorrigeerd

Netto schuldquote

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

Grondbeleid

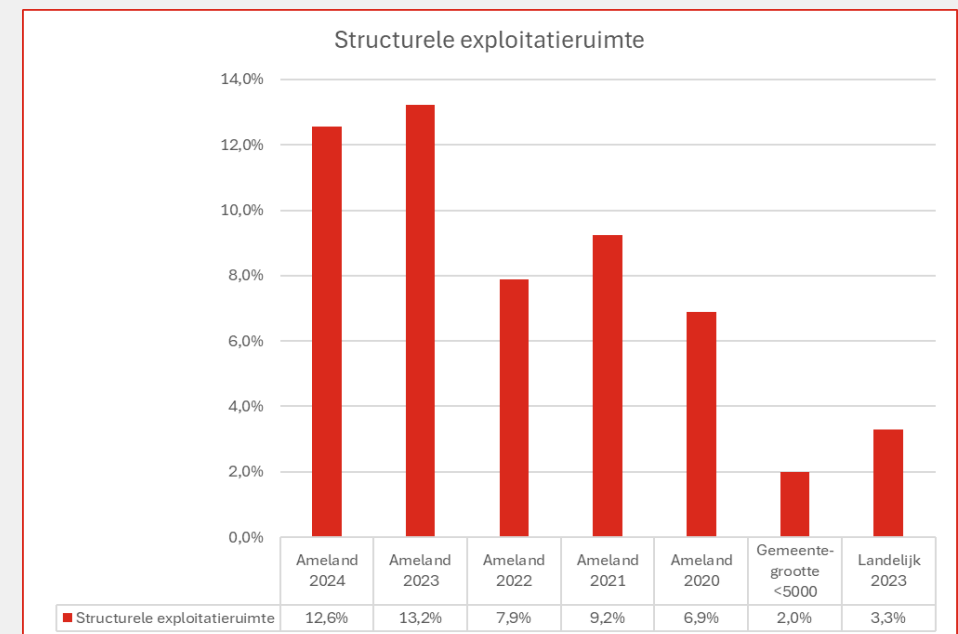
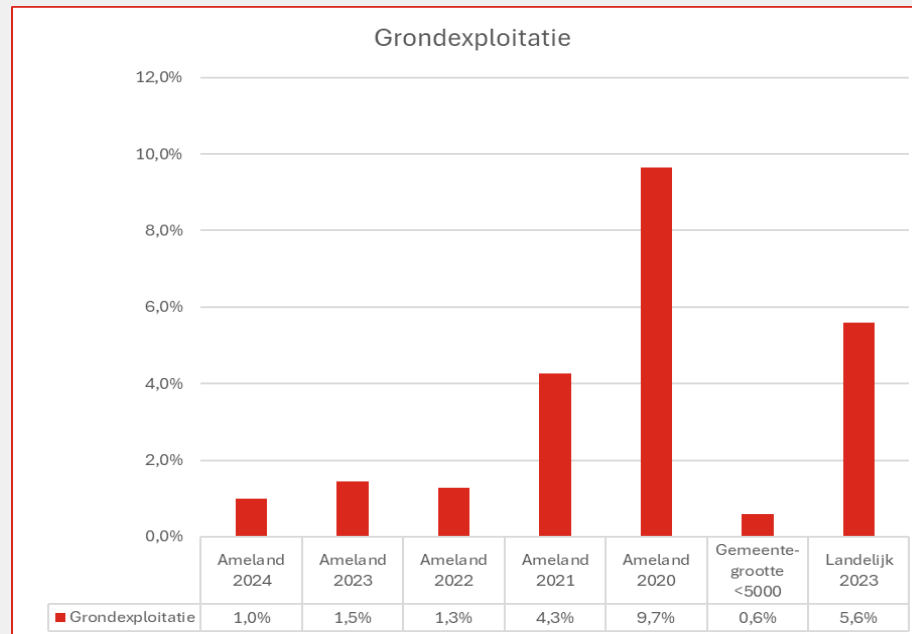
Het relatieve belang van de grondexploitatie in de totale exploitatie van de gemeente is al jaren zeer beperkt: 1,0%. Met dit lage percentage bevindt uw gemeente zich in de categorie *minst risicovol* die de provincies hanteren bij hun toezichhoudende taak. Overigens geldt voor gemeenten met vergelijkbare omvang als Ameland dat grondexploitatie een heel beperkte omvang hebben ten opzichte van de totale exploitatie.

De risico's die in deze exploitaties aanwezig zijn, zijn naar hun aard beperkt, mede vanwege de stand van zaken m.b.t. de resterende investeringen en korte looptijden, en met name vanwege de reeds getroffen verliesvoorzieningen.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is net als voorgaande jaren positief, en relatief hoog ten opzichte van vergelijkbare gemeenten. De toezichthouder vindt een positieve structurele exploitatieruimte gewenst. Dit houdt in dat de structurele lasten kunnen worden gedekt door structurele baten. Een negatieve ruimte betekent dus dat de structurele lasten hoger zijn dan de structurele baten.

Hierbij moet wel worden aangetekend dat de afgelopen jaren voor de meeste gemeenten positief zijn geweest qua resultaten. De verwachting is dat, zeker gezien de mogelijke afname van het gemeentefonds, dit percentage de komende jaren onder druk kan komen te staan.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit wordt berekend als de verhouding tussen de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning in uw gemeente en de landelijke gemiddelde woonlasten voor hetzelfde huishouden over het laatst bekende begrotingsjaar. Hiervoor hebben wij 2024 gebruikt. Om de berekeningen te maken hebben wij de definities aangehouden van het kennisinstituut Coelo.

Dit instituut gaat voor de bepaling van het gemiddelde bedrag aan OZB uit van de gemiddelde WOZ waarde van een koopwoning in uw gemeente. Wij gebruiken de definitie van Coelo om aan te sluiten bij de informatie die openbaar gemaakt is door het CBS.

De omvang van de woonlasten (op basis van gemeentelijke belastingen) in uw gemeente zijn laag ten opzichte van het landelijke gemiddelde voor woonlasten: ca 70%. Daarmee is Ameland een ‘goedkopere ’ gemeente wat de woonlasten betreft. Niet alleen ten opzichte van het landelijk gemiddelde, maar ook in vergelijking met gemeenten in een vergelijkbare inwonersklasse.

Belastingcapaciteit

	Ameland 2024	Ameland 2023	Ameland 2022	Ameland 2021	Ameland 2020	Gemeente-grootte <5000	Landelijk 2023
Belastingcapaciteit	69,0%	71,9%	74,4%	79,5%	83,9%	99,4%	99,7%

Navigation icons: back and forward arrows.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw weerstandvermogen

In de paragraaf Weerstandvermogen is door het college een analyse gemaakt van het weerstandvermogen van uw gemeente per 31 december 2024. Eerder in dit rapport hebben wij een aangegeven hoe wij aankijken tegen de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragraaf Weerstandvermogen. In deze paragraaf gaan we dieper in op de analyse die door het college gemaakt is.

Objectiviteit van de benodigde weerstandscapaciteit

Een belangrijk nadeel van de benodigde weerstandscapaciteit is dat deze subjectief is. Het is volledig afhankelijk van de kwaliteit van het risicomanagement en de mogelijkheid om de maximale omvang en kans van voordoen van de risico's te bepalen. In de praktijk is dit vaak weerbarstiger dan uit de paragraaf Weerstandvermogen blijkt

Zoals wij in onze managementletter 2024 hebben opgenomen, is het risicomanagement bij uw gemeente onderdeel van de normale bedrijfsvoering. Het risicomanagementproces, waaronder het denken en handelen vanuit risico's, wordt nog niet integraal beleefd en toegepast in de organisatie. Hierdoor kan niet zomaar gesteld worden dat de (twee) risico's die genoemd zijn in de paragraaf juist en volledig zijn, ook omdat de inschatting van risico's naar zijn aard een bepaalde mate van subjectiviteit met zich meebrengt.

Wij adviseren om aan het proces van risicomanagement verdere invulling te geven. Wij geven u hierbij in overweging om op basis van een eerste analyse een prioriteitsstelling (bijvoorbeeld een 'top 5') te geven aan (fraude)risico's. En vervolgens voor deze risico's te bepalen welke benadering het meest passend is. (heel verschillende benaderingen zijn mogelijk: verzekeren, actief beleid, AOIB-aanpassen,

controlewerkzaamheden te plannen en uit te voeren in de VIC; niets doen)

Uw weerstandvermogen nader geanalyseerd

In het jaarverslag wordt het weerstandvermogen inhoudelijk geanalyseerd: zowel de incidentele weerstandscapaciteit, de begrotingsruimte als de belastingcapaciteit worden toegelicht en de omvang wordt genoemd.

Vervolgens wordt beargumenteerd beschreven waarom het college van Ameland vindt dat het weerstandvermogen, zowel incidenteel als structureel, van een voldoende omvang is.

Deze analyse is, ook omdat in het risico-inschattingsproces slechts twee risico's expliciet onderkend zijn, op dit moment passend. Parallel aan de ontwikkeling van het risicomanagement kan het (beleid rondom) weerstandvermogen ontwikkeld worden. Bij voorbeeld door het uitwerken en vastleggen van een norm voor de ratio: nu wordt een ratio van 2 voor het structureel weerstandvermogen in het jaarverslag gekwalificeerd als 'uitstekend'.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Schattingen binnen het fysiek domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering immateriële vaste activa	Evenwichtig
Waardering materiële vaste activa	Evenwichtig

Regiodeal De Waddeneilanden – de programmering

In ons accountantsverslag 2023 en de managementletter 2024 hebben wij gerapporteerd over de voortgang van de regiodeal. Het totale programma omvat projecten waarvoor in totaal € 31 miljoen aan uitgaven worden geraamd en die volgens de afspraken in de regiodeal uitgevoerd worden in de periode 2024 - 2027. In het kader van regiodeals wordt een eigen bijdrage verwacht: de rijksoverheid betaalt 50%, de provincies 25% en de gemeenten dragen zelf 25% bij.

De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de deal ligt bij de contractpartijen samen, de gemeenten. Voor de uitvoering verleent een programmabureau ondersteuning, dat is ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden. Om richting te geven aan de planning, de prioritering, keuzes in en uitwerking van projecten zijn er in juni 2024 bestuurlijke werkafspraken gemaakt tussen de gemeenten en de twee provincies.

En voor de feitelijke invulling van het programma worden er jaarplannen gemaakt met een apart afwegingskader.

Deze programmering (met werkafspraken en afwegingskader) is van expliciet van belang omdat de projecten die zijn ingebracht in de regiodeal in een beperkte tijd (formeel is er nu nog 2,5 jaar te gaan) moeten worden uitgevoerd. En de aard en omvang van deze projecten zijn voor de eilanden best majeur: het uitvoeren, afronden en het behalen van de doelstellingen zoals geformuleerd in de regiodeal is ambitieus.

Regiodeal De Waddeneilanden – regiokassier

De gemeente Ameland vervult bij de uitvoering van de regiodeal de rol van regiokassier. En draagt, zoals vastgelegd in de overeenkomst, de zorg voor het nakomen van de financiële kaders, zoals verwoord in de subsidieregeling (de Regeling specifieke uitkering regiodeals vierde tranche). De bijdrage van het rijk is in 2024 geheel als voorschot ontvangen.

In formele zin zal het bestuur van de gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden de projecten beschikken; inmiddels zijn een 3-tal projecten goedgekeurd door de stuurgroep. In totaal is medio november 2024 een bedrag van € 1,4 miljoen beschikt aan de gemeente Texel en € 1 miljoen voor de gemeente Schiermonnikoog. Daarnaast zijn er eiland-overschrijdende projecten waarvoor besluiten zijn genomen, maar die nog niet tot een concrete uitwerking zijn gekomen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Wij hebben aangegeven te laten beoordelen welke kosten subsidiabel zijn (er geldt een norm voor kosten Voorbereiding Administratie en Toezicht) en hoe kosten administratief te verdelen en te registeren. Maar ook bijvoorbeeld de wijze waarop de andere eilanden zich verantwoorden over de financiële en inhoudelijke voortgang gedurende het jaar.

Voor de verantwoording van bestede gelden gebruikt het rijk de SiSa-systematiek; en ze heeft voor de verantwoording van besteding tussen de gemeenten eveneens de SiSa-werkwijze neergelegd. Voor Ameland als regiokassier zijn daarmee een aantal spelregels rondom administreren en verantwoorden helder; het is wel verstandig om te bewerkstelligen dat alle contractpartijen deze werkwijze toepassen. Daarbij zijn twee aspecten kritisch: het bestedingsbegrip (gelden zijn pas besteed als het project af is of de prestatie feitelijk geleverd is) en de projectgewijze afrekening (pas definitief afrekenen als alle projectafspraken zijn nagekomen).

Versnellen Woningbouw Waddeneilanden - update

Het ministerie van Volkshuisvesting heeft in 2022 voor het versnellen van de woningbouw op de Waddeneilanden (ter realisatie van ten minste 200 woningen op de eilanden) een bedrag van € 5 miljoen toegezegd; deze rijksbijdrage is bedoeld voor de bekostiging van de zgn. onrendabele top van de 200 woningen. De looptijd van het project is relatief lang (10 jaar). Het (tijdig) halen van de woningbouwdoelstelling en de samenstelling van het woningbouwprogramma (opbouw, fasering) zijn nadrukkelijke voorwaarden bij de subsidieverlening.

De gemeente Terschelling is voor deze subsidieregeling administratief beheerder van de rijksbijdrage en tussen de eilanden dienen afspraken gemaakt te worden over de uitvoering en realisatie van het woningbouwprogramma en de inhoudelijke en administratieve verantwoording van de uitvoering. Verstandig om nu stil te staan bij de uitgangspunten die daarvoor gekozen worden, want het beheer en de bewaking van de projecten moeten voor de komende 10 jaar solide zijn. Ook om te borgen dat de rijkssubsidies over 10 jaar, na realisatie van de doelen, ook feitelijk vastgesteld worden.

Het realiseren van de rijksbijdrage is een collectieve verantwoordelijkheid. Wij hebben kennis genomen van de SiSa-regeling VRO J84 van de gemeente Terschelling. Daaruit blijkt dat tot eind 2024 er alleen nog maar uitgaven zijn verantwoord van de gemeente Ameland.

Adviezen met betrekking tot grondexploitaties

Met ingang van het begrotingsjaar 2025 is de nieuwe Nota rente (2023) van de Commissie BBV verplicht; voor begrotingsjaar 2024 is toepassing een keuze. Bij de actualisatie van de grondexploitaties is conform voorgaande jaren gebaseerd op besluitvorming van de raad (2020) en berekend op een rentepercentage 1,5. Dit percentage is ook het omslagpercentage. De toepassing van de omslagrente is vanaf begrotingsjaar 2025 overigens ook verplicht.

We hebben het college geadviseerd volgend jaar bij de actualisatie van de grondexploitaties conform de Nota rente de (verplichte) omslagrente toe te passen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Schattingen gehanteerd bij waardering van grondexploitaties

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente grond-exploitatieoverzichten op, waarin een schatting is opgenomen van de nog te maken kosten en opbrengsten. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de gehanteerde uitgangspunten en parameters beoordeeld.

De exploitatieberekeningen worden eenmaal per jaar geactualiseerd. De boekwaarde per 31 december 2024 bedraagt € 312.000 (ter vergelijking de omvang eind 2023 € 449.000).

Criterium	Oordeel	Toelichting
Gehanteerde rekenrente	Toereikend	Het college rekent binnen de grondexploitaties met een rente van 1,5% gebaseerd op raadsbesluit tot instelling van de grondexploitaties van juni 2020. Vanaf 2025 is het verplicht de omslagrente te gebruiken, zoals de gemeente deze hanteert in de begroting en jaarrekening 2025..
Kostenstijging	Evenwichtig	Het % dat gebruikt wordt voor verwachte kostenstijging binnen de actieve grondexploitaties is 3%; eveneens op basis van het besluit in juni 2020. Dit is binnen de marges van het interval dat extern specialist Metafoor aanhoudt voor inflatie.
Opbrengsten - verkoopprijzen	Evenwichtig	Ameland hanteert vaste m2-prijzen, zoals vastgesteld in 2020. Ook Metafoor houdt rekening met een stabiel prijsniveau of lichte toename in de meterprijzen over de hele breedte van het grondspectrum.
Gehanteerde programmering	Evenwichtig	De planning en verwachtingen rondom de grondexploitaties is in het verslagjaar net aangepast en nog gebaseerd op de planning uit 2020. De realisatie tot dusverre heeft laten zien dat de inschattingen redelijk realistisch waren, grove bijstellingen bleken niet nodig. Daarom achten we de programmering van de nog lopende exploitatie voldoende evenwichtig.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Schattingen binnen het sociaal domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Nog te betalen zorgkosten	Evenwichtig

Ontbreken van productieverantwoordingen of controleverklaringen in de jeugdzorg

Voor de definitieve afrekening van de zorgkosten in het kader van de Jeugdwet baseert Ameland zich, net als veel gemeenten, op onder meer de definitieve (jaar)productieverantwoordingen die zorgverleners insturen. En bij de grotere zorgverleners ook op de meegeleverde controleverklaring van de huisaccountant van de zorgverlener.

Bij het afronden van de jaarrekeningcontrole waren enkele productieverantwoordingen (voor een totaal van € 89.000) nog niet ontvangen.

Daarnaast maakt Ameland bij de uitvoering van de Jeugdwet gebruik van PGB's (persoonsgebonden budgetten, voor in totaal € 66.000), waarvan het administratieve beheer door de wetgever bij de SVB is neergelegd. De SVB krijgt echter van haar accountant al jaren geen

goedkeurende verklaring voor haar beheer.

Beide posten nemen we bij onze evaluatie mee onder de onzekerheden.

Ontbreken van productieverantwoordingen of controleverklaringen bij de WMO

Ook bij de WMO wordt de systematiek van productieverantwoordingen (en controleverklaringen) gebruikt om de definitieve zorgkosten te bepalen. Ook hier ontbraken bij de afwikkeling van dit rapport nog enkele verantwoordingen (voor in totaal € 44.000).

En ook bij de uitvoering van de WMO maakt de gemeente gebruik van PGB's (voor in totaal € 71.000), waarvoor eveneens geldt dat het beheer van de SVB door haar accountant al jaren geen goedkeurende oordeel krijgt.

Beide genoemde posten nemen we daarom, evenals bij de Jeugdzorg, mee in de onze evaluatie als onzekere bedragen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar

Het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente heeft de jaarrekening opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving beoordeeld; en
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld.

Wij zijn van mening dat de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die het college heeft gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2024 aanvaardbaar zijn.

Schattingen binnen het domein bedrijfsvoering zijn evenwichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering financiële vaste activa	Evenwichtig
Waardering kortlopende vorderingen	Evenwichtig
Waardering voorzieningen	Evenwichtig

Status claims

Wij hebben op basis van de beschikbare informatie beoordeeld voor welk concreet aanwezige claims (nog) een voorziening gevormd dient te worden in de jaarrekening. Daaruit kwam naar voren dat er momenteel geen aanleiding is om (voor een materiele omvang) voorziening te vormen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Bevindingen interimcontrole

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening

In dit onderdeel van ons accountantsverslag geven wij ons beeld van (de kwaliteit van) het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening.

Aanlevering concept jaarrekening en documenten

Begin mei 2025 zijn wij de eindejaarscontrole van uw gemeente gestart met een bezoek ter plaatse.

Bij deze start was de concept-jaarrekening nog (net) niet beschikbaar en het aanleverdossier nog verre van compleet. Pas tijdens het bezoek werden relevante controledocumentatie aangeleverd.

Overigens vindt aanlevering vanaf dit boekjaar plaats via een specifieke applicatie die wij voor uw gemeente beschikbaar hebben gesteld.

Kwaliteit aangeleverde documenten

Niet alleen in de tijdige aanlevering van stukken is verbetering nodig. Bij meerdere onderdelen is er ook ruimte voor verbetering bij de kwaliteit van de dossiervorming, waaronder de onderbouwing van verschillende balans- en resultaatposten en processen.

VIC wordt (te) laat uitgevoerd

In onze managementletter hadden we al aangegeven dat de VIC-werkzaamheden bij Ameland altijd al laat worden uitgevoerd. Feitelijk wordt er pas uitvoering gegeven aan de interne controlewerkzaamheden als wij als accountant er naar vragen.

Helaas leidde deze constatering er ook dit jaar niet toe dat de VIC-werkzaamheden eerder werden uitgevoerd: bij de start van de controle begin mei 2025 waren de resultaten en de onderliggende documenten van de VIC-werkzaamheden nog niet beschikbaar; sterker nog, een deel van de werkzaamheden was nog niet uitgevoerd.

We vragen u met klem om de VIC-werkzaamheden te vervroegen en zoveel mogelijk gedurende het boekjaar uit te (laten) voeren. Dat komt niet alleen onze planning en efficiency van de controlewerkzaamheden ten goede, alleen bij een tijdige uitvoering heeft ook de organisatie zelf echt iets aan de resultaten uit de interne controle. Immers, dan is er nog voldoende tijd om zo nodig bij te sturen.

Doorlooptijd jaarafsluiting is vertraagd

Het proces om te komen tot de afwikkeling van de jaarrekening 2024 heeft zowel uw organisatie als ook het controleteam extra inzet gekost. Qua voortgang ligt dat deels bij uw organisatie, alsook deels bij ons, omdat we in de planning door verschillende omstandigheden zijn uitgelopen. Uiteindelijk zijn alle door ons gevraagde documenten en bescheiden ter controle aangeleverd.

We hebben in verband met de vertraging van de afronding van de controle op 11 juni 2025 overleg gevoerd met de voorzitter van de auditcommissie, de griffier en de financieel controller. Wij hebben in dit overleg de voortgang en planning besproken om te komen tot een afwikkeling van de jaarrekeningcontrole.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Bevindingen interimcontrole

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de interne beheersing vanuit de interim-controle (zoals opgenomen in de managementletter)

Samenvatting interne beheersing

We hebben tijdens de interim-controle de opzet van de belangrijkste processen bij Ameland beoordeeld. Naar onze mening was de interne beheersing binnen de gemeente Ameland als geheel voldoende om straks tot een getrouwe jaarrekening en echtmatigheidsverantwoording te kunnen komen..

Ambities kunnen een bedreiging zijn voor de organisatie

Een mogelijke bedreiging voor de verdere realisatie van verbetermaatregelen is het ambitieniveau van uw gemeente. Immers belangrijke opgaven, ambities, maar ook eventuele wensen van uw raad, met name in de realisatie van de Regio-deal, Waddenprogramma en andere investeringsprojecten zoals de Stelp en het Woningbedrijf, leggen een druk op de organisatie. Wij bevelen aan om de ambtelijke organisatie (capaciteit) en de financiële mogelijkheden te blijven monitoren en af stemmen op de gewenste ambities.

De gemeente Ameland blijft, gezien de omvang op onderdelen kwetsbaar omdat kennis en vaardigheden bij zaakdossiers geconcentreerd is bij één of enkele medewerkers. Dit risico wordt versterkt doordat (werk)processen beperkt zijn beschreven, of vanwege wijzigingen in de organisatie, niet meer (geheel) actueel zijn. Ook het verloop van medewerkers, ziekte-uitval en pensionering speelt hierbij mede een rol van betekenis.

Verbijzonderde Interne controle (VIC)

De VIC-werkzaamheden vormen mede een basis voor de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording. De interne controle was, op een aantal processen na, ten tijde van onze interim-controle, nog niet uitgevoerd.

De adviezen in de managementletter 2024 met betrekking tot de VIC waren daarom ook kort:

- Geef prioriteit aan de VIC, rond deze tijdig af zodat er een deugdelijke grondslag is voor de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening;
- Momenteel worden een 3-tal processen (salarissen, uitkeringen en verstrekte subsidies) door een extern bureau gecontroleerd. Streef ernaar de VIC volledig intern uit te voeren om zelf de kennis en deskundigheid in de organisatie te borgen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Bevindingen interimcontrole

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de interne beheersing vanuit de interim-controle (zoals opgenomen in de managementletter)

Specifieke onderwerpen in de ML 2024

Rechtmatigheid

We hebben in het najaar contact gehad met een externe medewerker die voor uw gemeente bezig is om de financiële- en controleverordening naar aanleiding van de wijziging van de Gemeentewet in verband met de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording te actualiseren. De aangepaste verordeningen waren ten tijde van de afronding van de interim-controle nog niet beschikbaar.

Prestatielevering op inkopen

Het vastleggen en onderbouwen van de prestatielevering dient standaard in het factuurproces te worden opgenomen. En voor 2024 ons nadrukkelijk advies aan de VIC het inkoopproces specifiek te toetsen op de onderbouwing van de prestatielevering.

Regio-deal /Waddenprogramma

De Regio-deal en het Waddenprogramma zijn beide programma's waarbij subsidiegelden kunnen worden ingezet voor het financieren van projecten op de Waddeneilanden. De gemeente Ameland fungeert voor de Regio-deal als penvoerder/kassier en is in die rol verantwoordelijk richting het Rijk. Wij plaatsen de volgende opmerkingen:

- Zorg voor bestuurlijke afspraken bij de Regiodeal De Waddeneilanden, waarbij in elk geval planning, prioritering en verdeling van de projecten en de gelden nadere invulling krijgt.
- Zorg als kassier van de Regiodeal voor heldere financieel-administratieve afspraken, waarbij het bestedingsbegrip zoals

gebruikt wordt bij rijkssubsidies (Sisa) expliciet toepassing krijgt (projecten pas afrekenen met partijen en verantwoorden als de afgesproken prestaties feitelijk geleverd zijn.

- Zorg voor heldere uitgangspunten bij de woningbouwprojecten en voor concrete afspreken over verdeling van gelden, zodanig dat bij de afrekening van de beide subsidiestromen na 10 jaar de afspraken nog steeds helder zijn.

Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden

De financiële administratie en het opstellen van de begroting en jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden is per 1 januari 2024 overgenomen door de gemeente Ameland. Wij vinden dit verstandig, mede gezien de personele ontwikkelingen op Terschelling. Er waren ten tijde van de interim-controle nog enkele openstaande punten die nog moesten worden afgehandeld met betrekking tot de beginbalans per 1 januari 2024.

SiSa-regelingen

Het aantal SiSa-regelingen in de jaarrekening van Ameland blijft toenemen en het kost de organisatie tijd en capaciteit. SiSa-regelingen worden vanuit Financiën bewaakt, maar de verantwoordelijkheid voor de besteding en onderbouwing van subsidies ligt overwegend bij medewerkers van de verschillende afdelingen. We adviseren om dit traject van verzamelen en onderbouwen van de SiSa-regelingen 2024 tijdig op te starten.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Bevindingen interimcontrole

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw risicomanagementproces, inclusief frauderisico's

Risicomanagement

Voor risicomanagement als apart onderwerp in de beheersinstrumenten vragen we al enkele jaren aandacht. Want op dit moment is de aandacht voor risico's praktisch gezien beperkt tot de jaarlijkse inventarisatie bij de begroting en de jaarrekening (gevolgd door de confrontatie met het beschikbare weerstandsvermogen); mede omdat deze door BBV-verslaggevingsregels wordt afgedwongen.

Het is van belang te investeren in risicomanagement: want met het vergroten van het risicobewustzijn van de organisatie en het bestuur kan beter een juiste balans wordt gevonden tussen risico's nemen en risico's beheersen. En na het ontwikkelen ervan is het van belang continue aandacht voor risicoanalyse en –beheersing te organiseren.

Verantwoordelijkheid voor fraude ligt bij uw college

De primaire verantwoordelijkheid voor de preventie en detectie van fraude ligt bij u als college van burgemeester en wethouders. Het is onze verantwoordelijkheid als accountants om door planning en uitvoering van de controle een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de financiële overzichten als geheel vrij zijn van een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude (of van fouten).

Een frauderisico-analyse opstellen, mede als basis voor de werkzaamheden VIC

Reeds meerdere jaren is fraude binnen de publieke sector een belangrijk onderwerp van gesprek. De maatschappelijke aandacht voor dit onderwerp heeft ervoor gezorgd dat meer en meer wordt verwacht dat het college en de directie zelfstandig een interne frauderisicoanalyse opstelt. Een dergelijke analyse helpt de organisatie om frauderisicofactoren te identificeren en te beheersen. Hierdoor kan fraude zoveel mogelijk worden tegen gegaan.

Deze frauderisicoanalyse kan daarna ook gebruikt worden als uitgangspunt voor de VIC-aanpak en als basis voor specifieke VIC-werkzaamheden gericht op de onderkende risico's. Een volgende stap is om de frauderisico's ook te integreren in de dagelijkse bedrijfsvoering van de organisatie, mede als onderdeel van het uit te voeren M&O beleid, zodat ze gaan 'leven' in de organisatie.

Advies

Wij adviseren om aan dit proces verdere opvolging te geven. Wij geven u hierbij in overweging om op basis van een eerste analyse een prioriteitsstelling (bijvoorbeeld een 'top 5') te geven aan frauderisico's en vervolgens op deze risico's werkzaamheden te plannen en uit te voeren in de VIC.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Bevindingen interimcontrole

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw risicomanagementproces, inclusief frauderisico's

Frauderisico's in onze controle

Naast het betrekken van de interne frauderisicoanalyse hebben wij op basis van onze beroepsregels de volgende aanvullende werkzaamheden uitgevoerd in het kader van fraude:

- Frauderisico's bespreken met management (en college);
- Beoordelen of er signalen zijn voor een verhoogd risico op fraude vanuit notulen, persberichten en andere (openbare) publicaties;
- Analyse van de financiële administratie op ongebruikelijke boekingen, zoals onverwachte verschuivingen tussen budgetten en/of kredieten;
- Controle van het gunningsproces van inkoop- en aanbestedingstransacties;
- Controle van de prestatielevering in het inkoopproces;
- Nadere werkzaamheden uitvoeren van een proces/transactie in het kader van onvoorspelbaarheid.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bijzonderheden voortgekomen.

Geen belangrijke signalen voor integriteitschendingen

Op basis van de informatie verkregen van uw gemeente en onderzoek op basis van openbare bronnen hebben wij geen belangrijke signalen of indicaties ontvangen met betrekking tot Integriteitschendingen van bestuurders en directie.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Bevindingen interimcontrole

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw IT-omgeving en innovatie in de interne beheersing

Algemeen

In het kader van de jaarrekeningcontrole hebben wij een IT-audit naar de opzet van de algemene IT-beheersmaatregelen uitgevoerd. Dit zijn de beheersmaatregelen die uw organisatie heeft getroffen om ervoor te zorgen dat de IT-systemen betrouwbaar en integer zijn. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan het mitigeren van de risico's op onbeheerste wijzigingen, ongeautoriseerde handelingen en het optreden van verstoringen met impact op de gegevensverwerking. Hierbij richten wij ons op de voor de jaarrekening belangrijkste applicaties.

Onze IT-auditwerkzaamheden hebben niet als doel gehad om te komen tot een beoordeling van de IT-organisatie of IT-omgeving als geheel, maar zijn uitsluitend gericht geweest op het verkrijgen van voldoende zekerheid ten aanzien van de continue, betrouwbare werking van de IT-omgeving en beheersing van de betreffende processen met behulp van uw systemen en data voor zover relevant in het kader van de controle van de jaarrekening.

Uw IT-functie is grotendeels uitbesteed

In het kader van de jaarrekening hebben wij geen acute bedreiging geconstateerd voor de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. De basis van uw IT is belegd bij de gemeente Leeuwarden. Wij hebben vastgesteld dat de beheersing van deze processen voldoende is geborgd voor onze jaarrekeningcontrole. Wij hebben geen (risicovolle) tekortkomingen vastgesteld.

Tegelijkertijd willen wij wel opmerken dat een aantal IT-systemen cruciaal zijn voor uw bedrijfsvoering. De uitvoering van de IT bij Leeuwarden beleggen betekent niet dat er geen mogelijke IT-risico's zijn. Wij raden uw gemeente aan om hierbij kritisch na te gaan of alle risico's voldoende beheerst zijn.

Een belangrijk voorbeeld hiervan is cyberveiligheid. Ieder jaar worden wel een aantal gemeenten getroffen door cyberaanvallen. Voor gemeenten is dit extra vervelend omdat er veel privacy-gevoelige informatie aanwezig is.

Naast de beveiliging van IT-systemen speelt het gebruik hiervan ook een grote rol. Bewustzijn van alle medewerkers van IT-beveiliging is daarom van groot belang. Dit kan echter niet door de gemeente Leeuwarden worden uitgevoerd.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

U heeft ons geen specifieke speerpunten meegegeven

Bij de uitvoering van de controle heeft de gemeenteraad de mogelijkheid gekregen om ons speerpunten mee te geven. Dit zijn aspecten van de organisatie, bedrijfsvoering of jaarrekening die in het verlengde van onze reguliere controle liggen, maar waarover wij met meer aandacht en diepgang zullen rapporteren in ons accountantsverslag.

De raad heeft ons geen specifieke speerpunten voor de jaarrekeningcontrole 2024 meegegeven.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Wijzigingen in het BBV en BADO zijn definitief

Op 21 maart 2025 zijn de wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) definitief geworden. Deze wijzigingen hebben een belangrijk effect op de rechtmatigheidsverantwoording en de accountantscontrole. De belangrijkste wijzigingen zijn:

BADO

- Geen afzonderlijke goedkeuringstolerantie meer voor fouten en onzekerheden, maar 2% voor fouten en onzekerheden opgeteld. Hiermee vervalt dus de grens van 1% respectievelijk 3%.
- De grondslag voor de goedkeuringstolerantie verandert naar de lasten exclusief dotaties reserves. De drempel voor een andere dan goedkeurende verklaring wordt derhalve lager.
- Als accountant moeten we nog steeds de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties vaststellen van de specifieke uitkeringen die opgenomen zijn in de Sisa-bijlage. Ons oordeel hierover moeten wij opnemen in een aparte sectie in de controleverklaring met als titel "Verklaring betreffende overige door wet en regelgeving gestelde eisen".
- Ook voor deelverantwoordingen waarbij een afzonderlijke controleverklaring afgegeven moet worden, geldt de controletolerantie van 2%. Er kan echter gemotiveerd gekozen worden voor een andere omvangsbasis dan de totale lasten van de deelverantwoording als grondslag.
- De nieuwe tabel met af te geven oordelen luidt als volgt:

Materialiteit	Goedkeuring	Beperking	Oordeelonthouding of afkeuring
Fouten in de jaarrekeningen onzekerheden in de controle	<2%	>2% - <4%	>4%

BBV

De belangrijkste voorgestelde wijzigingen in het BBV zijn:

- De rechtmatigheidsverantwoording wordt expliciet opgenomen in artikel 24 BBV als onderdeel van de jaarrekening. In het nieuwe artikel 58b is inhoud gegevens aan de inhoud van de rechtmatigheidsverantwoording en de verantwoordingsgrens.
- Er komt een 8ste verplichte paragraaf: Openbaarheid. In het nieuwe artikel 16a wordt opgenomen aan welke eisen deze nieuwe paragraaf moet voldoen.
- De verantwoordingsgrens die de gemeenteraad vaststelt in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording mag niet hoger zijn dan 2% van de lasten exclusief dotaties reserves. Hiermee kan de verantwoordingsgrens niet langer hoger zijn dan de goedkeurings-tolerantie van de accountant.
- Ook bij het bepalen of het college rechtmatig heeft gehandeld, dienen fouten en onduidelijkheden bij elkaar te worden opgeteld. Dit houdt in dat voor zover het totaalbedrag aan rechtmatigheids-fouten én onduidelijkheden in het kader van de financiële rechtmatigheid hoger is dan de verantwoordingsgrens, deze in het kader van de financiële rechtmatigheid opgenomen worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

De wijzigingen gaan in met ingang van de jaarrekening 2025.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Notitie incidentele baten en lasten aangepast

Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht in de begroting van uw gemeente is het belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. In de begroting moet een limitatief overzicht van de incidentele baten en lasten worden gegeven. Dit verplichte (meerjarige) overzicht speelt een rol bij het vast kunnen stellen of er sprake is van een structureel evenwicht. Het is van belang dat het overzicht van incidentele baten en lasten betrokken wordt bij het presenteren van het structureel begrotingssaldo.

Om uw gemeente hierbij te ondersteunen heeft de Commissie BBV de notitie Structurele en incidentele baten en lasten opgesteld. Eind 2024 heeft de Commissie BBV deze notitie op een aantal belangrijke onderwerpen herzien als gevolg van de publicatie van de Notitie incidenteel-structureel voor het Bestuurlijk Overleg Financiële verhouding (BOFv) van 21 november 2023. In deze notitie zijn afspraken vastgelegd en verduidelijkingen opgenomen over de verschillende vraagstukken die onder de noemer incidenteel en structureel worden geschaard. Zo bevat het de voorwaarden voor gemeenten hoe een eventueel surplus van de algemene reserve kan worden ingezet. Hierbij wordt opgemerkt dat het BBV en de uitingen van de commissie BBV leidend zijn bij de uitleg van het begrip incidentele baten en lasten.

De aangepaste notitie van de Commissie BBV is te raadplegen via deze [link](#).

Consultatie Notitie Verbonden partijen

De Commissie BBV heeft de Notitie Verbonden partijen geactualiseerd. De reden voor de actualisatie is onder andere de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Daarnaast wordt er in het kader van bovenregionale problematiek afstemming en uitvoering veel en steeds intensiever samengewerkt in de vorm van verbonden partijen. De complexiteit van de problematiek die in deze partijen worden ondergebracht kan van invloed zijn op het inzicht en de invloed die een gemeenteraad heeft en de wijze waarop de gemeenteraad zijn taken uit kan voeren. Het concept van de notitie is inmiddels voorgelegd ter consultatie via de website van de commissie BBV. De definitieve versie van de notitie verschijnt naar verwachting eind juni 2025 en wordt van toepassing met ingang van de begroting 2026.

Overgang APPA naar ABP heeft financiële gevolgen

De Rijksoverheid heeft besloten dat met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel ook de Appa-pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in het pensioenfonds ABP ondergebracht moeten worden. Dit zal naar verwachting per 1 januari 2028 plaatsvinden. Dat betekent dat per die datum de genoemde voorzieningen toereikend moeten zijn om de collectieve waardeoverdracht naar het ABP te kunnen dekken. Omdat het ABP strengere rekenregels hanteert voor de berekening van de pensioenverplichtingen, zal de overgang (negatieve) gevolgen hebben voor uw gemeente. Om deze gevolgen goed in te kunnen schatten, is een gezamenlijk onderzoek gestart van het ministerie van BZK, IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Dit onderzoek is nog niet afgerond.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2024. Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van de Nota verwachtingen accountantscontrole zwaardere rapporterings-toleranties dan voor andere onderdelen van de jaarrekening.

De rapporteringstolerantie is per specifieke uitkering:

- EUR 12.500 indien de omvangsbasis kleiner of gelijk is aan EUR 125.000;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan EUR 125.000 en kleiner dan of gelijk is aan EUR 1.000.000;
- EUR 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan EUR 1.000.000.

De rapporteringstolerantie heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. Hierna hebben wij onze bevindingen per specifieke uitkering opgenomen.

Sisa-code	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	Fout	€ 0	n.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerde kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Fout	€ 0	n.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Fout	€ 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisa-code	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Fout	€ 0	n.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	€ 0	n.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet - gemeentedeel 2024	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet - gemeentedeel 2024	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) - gemeentedeel 2024	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) - gemeentedeel 2024	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) - gemeentedeel 2024	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) - gemeentedeel 2024	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisa-code	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
SZW G10	Wet inburgering 2021 - gemeentedeel 2024	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021 - gemeentedeel 2024	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gemeentedeel 2024	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gemeentedeel 2024	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute - deel gemeente 2024	Fout	€ 0	n.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute - deel gemeente 2024	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Fout	€ 0	n.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VWS H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Fout	€ 0	n.v.t.
VWS H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisa-code	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Fout	€ 0	n.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	€ 0	n.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Fout	€ 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
VRO J94	Specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Fout	€ 0	n.v.t.
VRO J94	Specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
	Actuele ontwikkelingen
	Sisa
	WNT
	Onafhankelijkheid
	Communicatie
	Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisa-code	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
VRO J96	Regiodeals 4 ^e tranche	Fout	€ 0	n.v.t.
VRO J96	Regiodeals 4 ^e tranche	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Fout	€ 0	n.v.t.
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout	€ 0	n.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

De belangrijkste bevindingen uit de controle van de WNT-verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op grond van de wet zijn de griffier en de gemeentesecretaris aangewezen als topfunctionaris. Hun bezoldiging is juist en volledig verantwoord in de WNT-verantwoording in uw jaarstukken.

Wilt u meer weten over de WNT? Kijkt u dan op: <https://www.topinkomens.nl>

Controleverklaring bevat paragraaf inzake overige aangelegenheden anticumulatiebepaling WNT

Met ingang van 2018 geldt een WNT-regel voor de samenloop van topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. Deze anticumulatiebepaling regelt dat de som van de bezoldigingen van iemand die uitvoerende topfuncties uitoefent bij meerdere rechtspersonen of instellingen, niet hoger mag zijn dan het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum. In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij geen controle uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatiebepaling. Dit hebben wij in onze controleverklaring bij uw jaarrekening in een paragraaf inzake overige aangelegenheden tot uitdrukking gebracht.

Bij onze controle hebben wij vastgesteld dat de verantwoorde beloningen betaalbaar op termijn in de WNT-verantwoording 2024 voor beide topfunctionarissen (werkgevers- en werknemersdeel pensioenpremie) te hoog is verantwoord. Dit betreft in totaal een

bedrag van afgerond € 14.955. Aangezien de jaarstukken 2024 al door uw raad zijn vastgesteld, adviseren wij het college om dit in de volgende jaarrekening te laten corrigeren (vergelijkende cijfers).

Bijlage Wet Normering Topinkomens (WNT)	
Aantal topfunctionarissen	U heeft 2 topfunctionarissen verantwoord in de jaarrekening. Beide functionarissen hebben de functie het gehele jaar vervuld bij uw gemeente.
Aard dienstverband	De griffier en de gemeentesecretaris zijn gedurende 2024 in dienstbetrekking bij de gemeente.
Betaling ontslagvergoeding	U heeft in 2024 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Wij zijn gedurende de gehele controle onafhankelijk geweest van uw gemeente

Een belangrijke kernwaarde van onze beroepsgroep is dat wij onafhankelijk zijn van het orgaan dat de jaarrekening opstelt. Bij uw gemeente is dit gewaarborgd omdat de gemeenteraad onze opdrachtgever is en het college verantwoordelijk is voor het opstellen van de jaarrekening.

Wij hebben de naleving bewaakt van externe standaarden, het onafhankelijkheidsbeleid van ETL Assurance & Overheidsaccountants en de onafhankelijkheidsafspraken met uw gemeente. Wij bevestigen dat we aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen.

Om onze onafhankelijkheid bij de controle van de jaarrekening te waarborgen hebben wij geen werkzaamheden uitgevoerd die buiten de kaders van onze overeenkomst vallen. Een andere maatregel die wij genomen hebben is dat alle teamleden die betrokken zijn bij de controle van uw gemeente persoonlijk hebben verklaard dat ze onafhankelijk zijn van uw gemeente. Deze verklaring is in ons controledossier opgenomen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Belangrijke onderwerpen en aandachtspunten die wij met u hebben gecommuniceerd

Als ETL Assurance & Overheidsaccountants vinden wij het belangrijk om u te laten zien op welke wijze wij de belangrijkste onderwerpen en aandachtspunten van de controle aan u hebben gerapporteerd. Dit hebben we opgenomen in onderstaande tabel.

Vereiste communicatie grond van controlestandaarden	Controleplan	Management-letter	Accountants-verslag
Mededeling over de verantwoordelijkheden van de accountant.	●		
Bevestiging van onze onafhankelijkheid	●		●
Eventuele significante tekortkomingen in de interne controle		●	●
Eventuele ontdekte of vermoede fraude		●	●
Niet-naleven van wet- en regelgeving		●	●
Schriftelijke bevestigingen gevraagd van het management			●
Alle zaken die van invloed zijn op de vorm en inhoud van de controleverklaring.		●	●
Ons standpunt over belangrijke kwalitatieve aspecten van de verslaggeving door het college			●
Rapporteren over significante moeilijkheden, aangelegenheden en overige zaken die van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslaggevingsproces			●
Niet gecorrigeerde afwijkingen			●
Significante aangelegenheden die naar voren komen tijdens de controle in verband met verbonden partijen van de gemeente		●	●
Beschrijving van de reikwijdte en timing van de controle, waaronder significante risico's.	●		●

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
	Actuele ontwikkelingen
	Sisa
	WNT
	Onafhankelijkheid
	Communicatie
	Urenbesteding

Onze urenbesteding in verband met de controle van de jaarrekening van uw gemeente

Onze urenbesteding niet in overeenstemming met onze verwachtingen uren aanvullend in rekening gaan brengen.

De controle van de jaarrekening vereist voldoende tijd en aandacht van het controleteam. Hierbij beogen we een passende verdeling binnen het team ten aanzien van de onderwerpen, kennis en betrokkenheid. Ingevolge de maatregelen “In het Publiek belang” binnen de accountancysector rapporteren wij over onze urenbesteding ten aanzien van de jaarrekeningcontrole. De begrote uren 2024 zijn gebaseerd op onze offerte 2024-2027.

Teamlid	Begrote uren 2024	Werkelijke uren 2024
Partner	20	54
Manager	55	125
Controleleider	110	166
Assistent accountant	110	204
Totaal uren	295	549

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt wijkt onze werkelijke inspanning met 539 uren (86%) zeer fors af van de verwachte inspanning zoals we die gepresenteerd hebben in ons auditplan en offerte 2024-2027.

De overschrijding van de uren komt mede door het proces van de jaarafsluiting inclusief op onderdelen late aanlevering. Zo hebben we onder meer gegevensgerichte werkzaamheden moeten uitvoeren dan vooraf voorzien. We zullen samen met de organisatie en de griffie in overleg treden op welke wijze wij welk deel van deze gerealiseerde

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Bedankt voor de fijne samenwerking

